

Laboraskolan AB
info@laboraskolan.se

Laboraskolan
Alexander Tornberg
alexander.tornberg@laboraskolan.se

Beslut

2013-09-13
Dnr 400-2011:6489

Beslut

efter kvalitetsgranskning av undervisningen i
samhällsorienterande ämnen för årskurserna
7-9 i den fristående skolan Laboraskolan
i Hylte kommun

Inledning

I detta beslut ges en sammanfattande bedömning utifrån kvalitetsgranskningens resultat. Vidare ges en beskrivning av de utvecklingsområden som framstått som mest centrala att prioritera i det lokala kvalitetsarbetet. För en utförligare beskrivning av kvalitetsgranskningens resultat och Skolinspektionens bedömningar i sin helhet se bilaga 1, *Rapport efter kvalitetsgranskning av Samhällsorienterande ämnen för årskurserna 7–9 vid Laboraskolan i Hylte kommun*.

Sammanfattande bedömning

Granskningen visar att skolmiljön är trygg och att förhållningssättet i klassrummet är respektfullt. Eleverna får stöd och praktisk hjälp av läraren och av varandra. Läraren uppmuntrar eleverna och tror på deras förmåga att utvecklas och lära sig. För att eleverna ska stimuleras att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling, behöver dock läraren utveckla ett mera interaktivt arbetsätt. Läraren behöver också mera konkret förklara vilka kunskaper eleverna ska uppnå i ämnet och vilka förmågor de ska utveckla.

Lektionerna i ämnet historia, som är det ämne där lektionsbesöken genomförts, har en god struktur och fasta ramar, något som tilltalar eleverna. Läraren ger också tydliga beskrivningar och förklaringar till elevernas uppgifter, men uppgifterna är i hög utsträckning baserade på enbart fakta och saknar ett helhetsperspektiv på ämnet. Därför behöver eleverna hjälp med att sätta in händelser i sitt historiska sammanhang och bättre ledning för att kunna ta ställning till olika källors bedömning av den historiska utvecklingen. Kontroll av att eleverna har förstått vad som behandlats under lektionen saknas, liksom kopplingen till läroplanens mål och sammanfattningar av vad som behandlats under ämnespassen.

Eleverna säger sig i stort sett vara nöjda med hur undervisningen läggs upp och genomförs, men utifrån Skolinspektionens granskning, är det tveksamt om läroplanens krav på att eleverna ska kunna undersöka utvecklingslinjer, beskriva komplexa sammanhang mellan olika tidsperioder och föra väl underbyggda resonemang om historia och nutid kan uppfyllas. Eleverna behöver utmanas och bli mera risktagande och ifrågasättande vid val av uppgifter och studiematerial. De behöver också lära sig diskutera nutida samhällsutveckling och jämföra olika tidsepoker med varandra. Den undervisning som observerats ger begränsade möjligheter till detta.

För att eleverna ska få återkoppling på vad och hur de lär sig, behövs en djupare kommunikation mellan lärare och elever än vad som iakttagits av Skolinspektionen. Avsaknaden av detta leder till att eleverna får svårt att utveckla sin förmåga att reflektera över läroprocessen. Det medför att de koncentrerar sig på faktainläring och finner en trygghet i att följa konkreta anvisningar utan att ifrågasätta och problematisera vare sig konsekvenserna av de historiska skeen-

dena eller formerna för sin egen kunskapsutveckling. Detta ger dem inte de bästa förutsättningarna för att nå läroplanens mål.

Inte heller stödjer undervisningen elevernas möjligheter att utveckla olika ämnesspecifika förmågor. Exempel på sådana i ämnet historia är att tolka olika tidsperioder, dra upp historiska riktlinjer, granska, tolka och värdera källor, reflektera över den historiska utvecklingen och använda historiska begrepp. Eftersom den granskade undervisningen sägs spegla även övrig SO-undervisning, anser Skolinspektionen att det är tveksamt om undervisningen ger eleverna förutsättningar att nå alla kunskapskraven i SO-ämnena.

Val av läromedel och arbetssätt styrs av den faktabaserade utgångspunkt som undervisningen har. Den bristande tilltron till elevernas förmåga att ta eget ansvar och skolans negativa inställning till användningen av internet som kunskapskälla, begränsar elevernas möjligheter att utveckla kritisk granskning i SO-undervisningen och värdera relevansen i olika källor.

Den officiella läroplansterminologin används i elevernas planerings- och uppföljningsdokument, men det finns ett glapp mellan terminologin och den praktiska verkligheten. Det bidrar till att eleverna har svårt att förstå och beskriva vad de ska kunna i ämnena. Uppföljning av elevernas kunskaper och av undervisningen kommuniceras vare sig med rektor, eller med kollegor, det senare eftersom läraren är ensam i sitt ämne. Dessutom saknas ett övergripande systematiskt kvalitetsarbete som skulle kunna bidra till pedagogisk ledning av lärarna, utveckling av undervisningen och fördjupade kunskaper hos eleverna.

Rektor bedömer att inga elever riskerar att inte nå de grundläggande kunskapskraven i SO-ämnena. Av den betygsstatistik som Skolinspektionen tagit del av framgår att samtliga elever når målen i ämnena.

Tidigare har skolan genomfört både ämnesövergripande undervisning och samordning av ämnesområden, men detta sker inte längre. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver återuppta sådan undervisning.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden:

- Undervisningen i SO-ämnena vid Laboraskolan behöver utvecklas, så att eleverna får bättre möjligheter att fördjupa sin förståelse i ämnena. Det gäller särskilt utveckling av interaktiva arbetssätt, som innebär utmaningar och risktagande för eleverna och tydligare koppling mellan läroplanens dokument och undervisningspraktiken. (Lgr 11, 3. Kursplaner för geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap, Lgr 11,1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag)

- Undervisningen i SO-ämnena vid Laboraskolan behöver utveckla användningen av läromedel, så att eleverna stimuleras att ta ett successivt ökande ansvar för val av studiematerial och utnyttja olika typer av källor för kunskapsinhämtande. Särskilt bör tillgången till IT-baserade hjälpmedel förbättras, för att ge eleverna möjlighet att använda modern teknik för att söva i olika typer av material och kritiskt granska och värdera källor. (Lgr 11, 3. Kursplaner för geografi, historia, religionskunskap och samhällskunskap, Lgr 11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Lgr 11, 2.8 Rektors ansvar)
- Undervisningen i SO-ämnena vid Laboraskolan behöver utveckla former för regelbunden återkoppling, så att eleverna lär sig att reflektera över undervisningen och lärandet i förhållande till kunskapskraven i ämnena. (Lgr 11, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Lgr 11, 2.7 Bedömning och betyg)

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 2014-03-14 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits eller planerats utifrån de utvecklingsområden som myndigheten identifierat. Om åtgärder ännu inte vidtagits men planerats, ange gärna tidplan och vem som ansvarar för att genomföra åtgärderna.

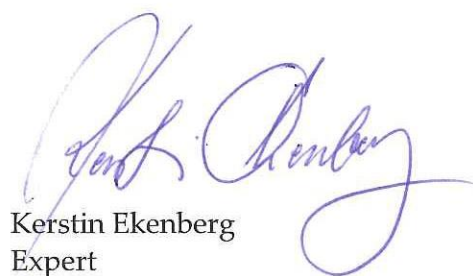
Redogörelsen skickas per post till Skolinspektionen, Box 23069, Stockholm, eller via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (Dnr: 400-2011:6489) i de handlingar som sänds in.

I ärendets slutliga handläggning har expert Kerstin Ekenberg och utredare Johan Dahl deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Kerstin Ekenberg
Expert

Bilagor

Bilaga 1	Skolinspektionens rapport utifrån kvalitetsgranskning av samhällsorienterande ämnen för årskurserna 7–9 i Laboraskolan i Hylte kommun
Bilaga 2	Observationsschema
Bilaga 3	Resultatsammanställning elevenkät